

MONITOIMIKALUSTE
—
KULUTUSKULTTUURIA VASTAVIRTAAN

1

MIRA PERKIÖMÄKI

OPINNÄYTETYÖ 2019

MIRA PERKIÖMÄKI

MONITOIMIKALUSTE – KULUTUSKULTTUURIA VASTAVIRTAAN

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

MUOTOILUN KOULUTUSOHJELMA

SISUSTUSARKKITEHTUURI JA KALUSTEMUOTOILU

OPINNÄYTETYÖ AMK

2019

2

MIRA PERKIÖMÄKI

MULTIPURPOSE FURNITURE – AGAINST CONSUMERISM

SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

INTERIOR ARCHITECTURE AND FURNITURE DESIGN

BACHELOR'S THESIS

2019

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella tuotekonsepti, jonka perimmäisenä ajatuksena on ehkäistä kulutuskulttuurin epäkohtia muotoilun keinoin.

Tuotekonseptin lähtökohtina toimivat kestävän kehityksen merkityksellisyys ja minimalistinen näkökulma.

Ratkaisu niin sanotun pikamuodin ongelmaan on visualisoitu suunnittelemalla pöytä, joka toimii monessa tilassa usealla eri tavalla.

Pöydän suunnittelua lähestyttiin tuotteen käytettävyyden ja muokattavuuden kautta. Sen ulkoasu muotoutui usean eri tekijän perusteella.

AVAINSANOJA

KULUTUSKULTTUURI, KESTÄVÄ KEHITYS, MINIMALISMI

ABSTRACT

The aim of this thesis was to design a product concept that focuses mainly on solving the problem of the fast fashion culture of today's society and how it can be dealt with.

The basis of the product concept were the importance of sustainable development and the minimalistic perspective.

The solution to the problem of fast fashion is visualized by designing a desk that works as multipurpose furniture. It can be used in various spaces and ways.

The design process focused on the functionality and adaptability of the product. The appearance of the desk itself was formed by several factors.

KEYWORDS

FAST FASHION CULTURE, SUSTAINABLE DEVELOPMENT, MINIMALISM

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5	5	SUUNNITTELU	15	
	1.1	AIHE JA TAUSTA	6	5.1	TYYYLI JA MUOTOKIELI	16
	1.2	TAVOITTEET JA MERKITYS	7	5.2	FUNKTIONAALISUUS	17
2	LÄHTÖKOHDAT	8		6	MONITOIMIKALUSTE	18
	2.1	MONENLAISET TILAT	9			4
	2.2	MODULAARISUUS	10	6.1	VISUALISOINTI	19
				6.2	LEIKKAUSPIIRUSTUKSET	24
				6.3	PÄÄMÄÄRÄ JA	
3	KESTÄVÄÄ MUOTOILUA	11			TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT	25
	3.1	EETTISYYS	12	7	POHDINTA	26
	3.2	MINIMALISMI	13			
4	PUU MATERIAALINA	14		7.1	TUOTEKONSEPTI	26
				7.2	SUUNNITTELUPROSESSI	26
					LÄHTEET	27

1

JOHDANTO

Kulutuskulttuuri saa ihmiset ostamaan tavaroita paljon ja usein. Muotoilun avulla voimme pyrkiä vastakkaiseen suuntaan ja kohti kestäviä valintoja. Kierrättämällä, uusiokäyttämällä ja kiinnittämällä huomiota ekologisuuteen muotoilussa, voimme ehkäistä jatkuvaa maapallon kuormitusta. Voimme vaikuttaa siihen, tuomme tähän maailmaan tarpeellisia ja toimivia ratkaisuja vai jatkamme nykyiseen malliin pikamuodin kuluttamista.

Suunnittelen tuotekonseptin, joka toimii kestävän kehityksen mukaisesti. Opinnäytetyön avulla pyrin pohtimaan, mikälaista on hyvä ja kestävä muotoilu ja miten saavutetaan paras mahdollinen käytettävyys. Millä tavalla minimalismi voi olla muotoilussa hyödyksi, kun suunnitellaan monitoimikalustetta?

1.1 AIHE JA TAUSTA

Monitoimikaluste -konsepti lähti liikkeelle siitä ongelmasta, että monilla ihmisillä on liian vähän tilaa sovittaa kaikki toiminnot kotiinsa, ja toisaalta liian paljon tavaraa täyttämässä kaiken tilan. Monitoimikaluste voi rajata tätä ongelmaa ja saada tilasta toiminnallisemman ja viihtyisämmän. Kun on enemmän tyhjää tilaa, on myös enemmän tilaa tehdä ja harrastaa (Becker 2016). Silloin jää tilaa myös ideoinnille ja luovuudelle.

Valitsin aiheen, koska erityisesti koulutuksen kalustemuotoilun puoli kiinnostaa minua. Myös minimalistinen näkökulma aiheeseen on mielenkiintoinen ja toivon tavoittavani tällä ajatusmaailmalla muitakin ihmisiä. Mielestäni minimalismi on hyvä lähtökohta suunnitellussa kestävän kehityksen mukaista tuotetta, koska pyrin saamaan tuotteen taustalle oman näkökulmani ja uutuusarvoa.

Minimalistisesta elämisestä, asumisesta ja kalusteista on jo paljon tietoa ja se on pitkään ollut monen suunnitelman ideana ja lähtökohtana. Minimalististen monitoimikalusteiden muotoilussa on kuitenkin vielä paljon tekemätöntä työtä. On olemassa paljon mahdollisuuksia, minkälaisen monitoimikalusteen suunnittelee. Työtä tehdessäni pidän mielessä minimalistisen muotoilun lähestymistavan kestävän kehityksen aiheeseen.

1.2 TAVOITTEET JA MERKITYS

Opinnäytetyölläni on merkitystä saada ihmiset havahtumaan kestäväen kehityksen tärkeyteen. Minimalismin voi ottaa lähtökohdaksi, jonka avulla voi elää merkityksellisemmin. Työn tarkoitus on saada ainakin yksi, mielellään useampi ihminen miettimään omaa kulutuskäyttäytymistään ja näkemään uudella tavalla esineiden mahdollisuudet. Aina ei tarvita paljon, jotta saadaan tärkeät asiat säilytettyä ja tarpeelliset toiminnot suoritettua.

Haluan nostaa kritiikkiä kulutuskulttuuria vastaan. Ajatuksena ei tietenkään ole se, ettei kenenkään tulisi ostaa minkäänlaisia kalusteita, koska koko ajan on tarvetta ja kysyntää, joihin tulee vastata. Kuitenkin, suunnittelussa ja muotoilussa voitaisiin enemmän keskittyä siihen, että esine tai kaluste olisi ajaton ja kestäisi sukupolvelta toiselle (Starke ja Mastny 2010, 45). Jos tuote sitten menee lopulta rikki, sen voi kierrättää, eikä se tule olemaan haitaksi ympäristölle. Tavoitteenani on suunnitella tällainen kestävä tuote. Jos saan yhden ihmisen arvioimaan esineidensä tarpeellisuutta ja käyttöikää tutustumalla opinnäytetyöhöni, olen mielestäni onnistunut tavoitteessani.

Yhä enemmän kiinnitetäänkin huomiota kestäväen kehitykseen ja pyritään ratkaisemaan epäkohtia (Aav 2009, 11). Tunnen aiheen olevan tärkeä ja ajankohtainen. Omakohtaisesti opinnäytetyön tekemisestä hyödyn oppimalla kalustemuotoilun prosesseista enemmän ja käymään sitä läpi kalusteen suunnittelun kautta.

Tavoitteisiini kuuluu myös saada koottua yhteen kalusteeseen useat eri toiminnot, jotta se olisi mahdollisimman hyödyllinen mahdollisimman monelle ihmiselle. Pyrin suunnittelussa tyylikkyyteen, laadukkuuteen ja minimalistiseen ilmeeseen. Ennen kaikkea haluan tuotteesta kestäväen kehityksen mukaisen.

2 LÄHTÖKOHDAT

Esineillä on vaikutusta elämäämme. Niiden määrällä tai toimimattomuudella voi olla stressaava vaikutus. Muotoilun avulla esineistä saadaan arkea rauhoittava ja helpottava tekijä. Myös esteettisyys luo tällaista vaikutelmaa kalusteeseen.

Erilaiset tilat ja niissä toimimisen tarpeet ovat lähtökohtina monitoimikalusteen suunnittelussa ja niillä on suuri vaikutus sen funktionaalisuuteen. Ottaen huomioon nämä tekijät suunnittelussa, saadaan aikaan toimiva kokonaisuus.

Tasoilta luukkuihin ja laatikoihin piilotetut esineet vievät turhan silmä-ärsykkeen pois. Inspiroiva yksinkertaisuus on avaintekijä monitoimikalusteen suunnittelussa ja käytössä. Toimintojen yhdistäminen yhteen kalusteeseen tuo lisätilaa kaikelle muulle elämiseen liittyvälle tarpeelle. Haluammehan elää mahdollisimman mukavasti ja käytännöllisesti?

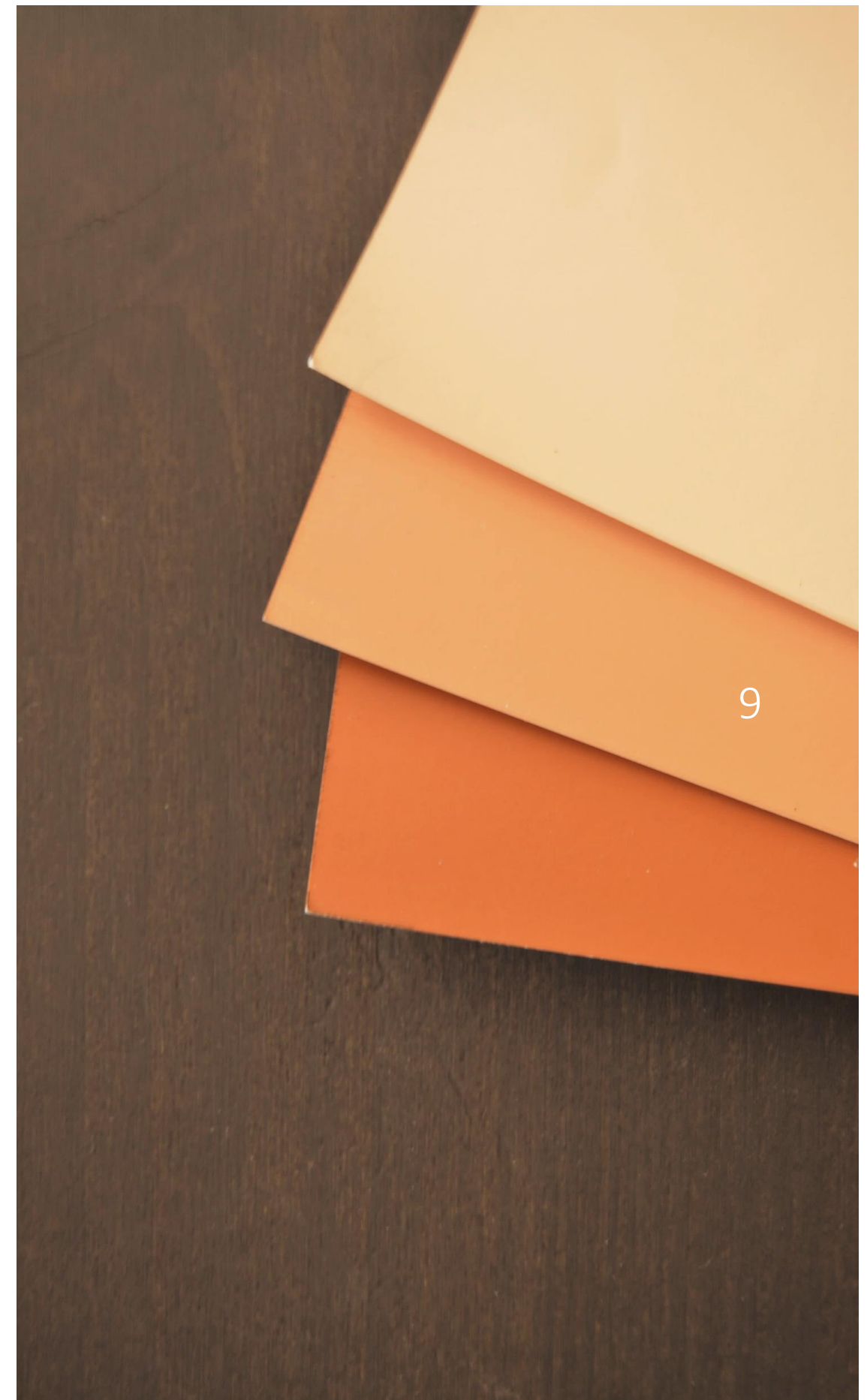

2.1 MONENLAISET TILAT

Erilaisia säilytysratkaisuja vaaditaan erilaisiin tarpeisiin. Jokainen ihminen on yksilönsä ja jokainen koti on omanlaisensa. Suomessa skandinaavinen, yksinkertainen muotokieli on ominaista monelle sisustukselle.

Myös yksityiskohdat ovat tärkeitä. Niiden avulla voidaan korostaa jotain tiettyä toimintoa, kuten luukkuja. Etenkin yksityiskohdissa pitää kiinnittää huomiota toimivuuteen kokonaisuudessa. Halusin suunnitella pöydän, joka toimii useassa eri tarkoituksessa, varsinkin silloin, kun useat eri tilat ovat samassa huoneessa. Pöydän tulee toimia ruokailussa, työskentelyssä, opiskelussa ja harrastamisessa, kuten piirtämisessä.

Suunnittelin pöydän pariksi tuolin lisävarusteeksi, koska joskus kalusteen hankkijalla voi olla tarve hankkia tuoli, jos ei sellaista entuudestaan ole. Monelle on myös tärkeää, että tuoli on samaa sarjaa pöydän kanssa. Tuoli, tai pikemminkin jakkara, toimii myös lisäsäilytyskalusteena. Tilankäytön voi maksimoida myös silloin, kun tuolia ei tarvita. Silloin sen voi helposti työntää pöydän alle tilan lisäämiseksi. Muun muassa tämän ominaisuuden vuoksi jätin selkä- ja käsinojat kokonaan pois suunnitelmasta. Myös mahdollisimman yksinkertaisen muodon vuoksi päädyin jakkaramalliin, jotta se jatkaisi samaa teemaa kuin pöytäkin.

2.2 MODULAARISUUS

Kalusteen toimintoihin sisältyy laatikko pöydän sivussa, joka oli mielestäni sille hieman epätavallisempi paikka. Halusin pyrkiä pois normeista, mitä tulee perinteiseen kalustemuotoiluun, koska itse tarkoitus ja toiminnotkin poikkeavat normaalista. Laatikon saa helposti auki, vaikka joku istuisikin pöydän ääressä.

Keskellä pöytää on kaksi luukkua, johon saa pienimmät esineet kätevästi talteen. Ne ovat osa pöytätasoa silloin, kun luukut ovat kiinni ja eivät vie turhaa tilaa muulta tekemiseltä. Niiden pääasiallinen funktio on kätevä säilytys. Luukut tekevät kalusteen ilmeestä rytmikkään ja rikkovat asettelullaan symmetrisyyttä, sekä virtaviivaisuudellaan muotokieltä.

Toiselta puolelta pöytää löytyy sisältä vedettävä lisätaso, jos tila alkaa käydä pieneksi jonkun projektin aikana. Jos esimerkiksi useampi ihminen tarvitsee käyttää pöytää samanaikaisesti, on käden ulottuvilla lisää laskutasoa esineille. Silloin kun sitä ei siis tarvita, se on poissa tieltä ja kauniisti kalusteen kätöksessä.

Minimalistisen ulkomuodon ja yhtenäisen pinnan säilyttämisen vuoksi oli tärkeää, että luukut ja muut toiminnot sijoitettiin järkevästi ja toimivalla tavalla. Kun säilytysratkaisut ovat tiettyyn kokoon ja määrään rajattuja, on myös helpompi säilyttää tärkeimmät ja tarpeellisimmat esineet lähettyvillä ja hyvässä järjestyksessä.

Pohdin myös pöytään mahdollisesti lisäksi erikseen hankittavia lisävarusteita, kuten hyllyä, koukkuja ja tappeja, joihin saa asetettua ja ripustettua kaikenlaista tarvittavaa. Jokainen saisi muokattua pöydästään omiin tarpeisiinsa sopivan lisävarusteiden avulla. Ei tarvittaisi useita eri kalusteita pieneen tilaan, kun yksi toimisi modulaarisesti monella eri osa-alueella. Peruskonsepti kuitenkin säilyisi yksinkertaisena ja siitä voisi edetä mielensä mukaan, jos tarvetta tulisi lisätä säilytysratkaisuja.

3

KESTÄVÄÄ MUOTOILUA

Kulttuurissamme kulutus on merkityksellistä monille ihmisille ja uskotaan, että tavara tekee onnelliseksi (Starke ja Mastny 2010, 233). Nykyinen kulutus on kuitenkin liiallista, ja maapallon kannalta kestänytöntä (Starke ja Mastny 2010, 30).

Tärkeää on kestävän kehityksen kannalta, ettei tuote ole liian halvalla ja liikaa tuotettu. Tuote on tarkoitettu kestämaan aikaa, ei halpaketjujen muotikalusteeksi, joka on vain kauden sisutuksessa ja sitten joutaa jo kaatopaikalle. Laatutavara on hintavampaa, mutta loppujen lopuksi sen kestäessä vuosia kauemmin kuin huonolaatuiset tavarat, sen arvo pysyy yleensä ennallaan, kun taas laaduttomien tavaroiden arvo laskee.

Muotoilulla voi vaikuttaa tuotteen kestävyYTEEN kun otetaan huomioon sen koko elinkaari. Valmistuksesta lähtien pyritään minimoimaan päästöjä ja kustannuksia (Mackenzie 1997, 68.) Laatuun panostaminen on yksi avaintekijä, jotta tuote kestää käyttöä ja kulutusta. Modulaarisuudesta voi myös olla hyötyä, koska ihmisten eri ikävaiheissa on erilaisia kalustus- ja säilytystarpeita. Jos siis tuotetta voi muokata jollain tapaa, on se vain hyödyksi, jotta tuotteen käyttö jatkuu. Tuotteen elinkaaren loppuessa, sen voi kierrättää, eikä se jätä isoa hiilijalanjälkeä mennessään.

3.1 EETTISYYS

Eettisyyttä tukee ajatus siitä, että tuote olisi hyvissä oloissa ja eettisistä raaka-aineista valmistettu. Lisäksi eettisyyteen liittyy näkökulma kalusteen kierrättämisestä.

Opinnäytetyöhöni liittyy paljon omaa tietoa ja kokemusta, sekä tietoa muualta saaduista lähteistä, jotka liittyvät mielipiteisiin. Ne eivät siis päde jokaisen ihmisen kohdalla. Jokaisella on oikeus elää ja kuluttaa kuten haluaa. Opinnäytetyö tuo esille lähinnä suuntaa antavia ohjeistuksia, kuinka voi elää vähemmän kuluttavasti ja siten mahdollisesti parantaa myös omaa hyvinvointia ja ekonomista tilannettaan, kuten myös vähentää ympäristöpäästöjä. Työn ei ole missään nimessä tarkoitus mustamaalata kenenkään toimintaa, vaan tarjota vaihtoehtoisia lähestymistapoja aiheeseen.

3.2 MINIMALISMI

Muotoilijana esineiden ulkomuoto on yksi tärkeistä prioriteeteista ja siten myös esteettisyys. Usein yksinkertaisimmat asiat ovat kauniita. Niitä on helppo katsella, sillä ne ovat rauhoittava elementti. Suunnitteluprosessin aikana ajatuksia ja ideoita voi olla vaikka millä mitalla, mutta paras lopputulos usein löytyy jättämällä turhat osat pois. Monitoimikalusteessa minimalismi on osana funktiota, yksinkertaisuutta, materiaalivalintaa ja ajattomuutta.

Minimalismi ei ole mielestäni sitä, että omistetaan mahdollisimman vähän, vaan sitä, että järjestelyn ja esineistön selkeyttämisen jälkeen jäljelle jäävät vain ne esineet, jotka ovat aidosti tärkeitä ja tarpeellisia. Pitäisikö kalusteitakin olla vähemmän, jotta turhaa esineistöä ei pääse kertymään kaappeihin? Kaikkea ei tarvitse keräillä ja omistaa (Becker 2016). Monia tavaroita pystyy lainaamaan yksityishenkilöiltä sekä yrityksiltä.

Olisi hyvä pitää tavarat, joita tarvitaan usein ja joille on käyttöä, käden ulottuvilla. Monet esineet laitetaan vain säilöön, koska niitä ei oikeastaan tarvita tai käytetä (Becker 2016). Kun esineet ovat poissa silmistä, ne todella ovat myös poissa mielestä, ja ne vievät turhaa tilaa tärkeiltä esineiltä, jotka löytyisivät helpommin, kun turha tavara karsittaisiin ja laitettaisiin eteenpäin muille niitä tarvitseville.

Kun käy ajatuksen kanssa läpi tavaroitaan, voi selvittää niiden tarpeellisuuden ja tärkeyden. Kun turhasta tavarasta luopuu, mielikin kevenee. Ei tarvitse olla koko ajan siivoamassa ja järjestelemässä, kun kaikille tavaroille on omat paikkansa ja on helpompi löytää sen mitä etsii. Turhien tavaroiden ostamisen tilalle tulee enemmän aikaa ja hyvinvointia (Wallman 2015). Elämä muuttuu merkityksellisemmäksi, kun kaikki tavarat ovat tärkeitä ja hyödyllisiä (Becker 2016). Niiden käyttöaste muuttuu korkeammaksi, kun ne ovat helposti saatavilla, jolloin niiden rahallinen arvo tulee käytettyä hyväksi.

Monitoimikalustetta suunnitellessa, minimalistinen ulkomuoto ja yksityiskohdat takaavat sen, ettei vaikutelma ole liian sekava, koska tarvitaan paljon erimuotoisia ja -kokoisia toimintoja. Moni suomalainen arvostaa tuotteissa minimalistista ilmettä.

4

PUU MATERIAALINA

Puu tunnetaan perinteisenä suomalaisena kalustemateriaalina. Sen ominaisuudet ovat lukuisat: kestävä, lämmin, likaa hylkivä ja ajaton sekä ympäristöystävällinen. Puuta voi käsitellä usealla eri tavalla, kuten lakkaus, vahaus ja maalaus. Valinta riippuu siitä, halutaanko kiiltävä vai mattapinta. Puuta saadaan paikallisesti, joten kuljetuskustannuksia tulee vähemmän. Puu on itsestään uusiutuva ja saasteeton materiaali, joten se on luonnonvarojen ja ympäristön kannalta hyvä vaihtoehto. Puun työstämisessä etuina ovat keveys ja lujuus. (puuinfo.fi/puutieto)

Sisustuksessa luonnonmateriaalit vaikuttavat ihmiseen samankaltaisesti, kuin ulkona luonnossa. Myös väreissä tulee esille luonnonläheisyys, jonka vuoksi monesti tuote mielletään monikäyttöiseksi, aikaa kestäväksi ja klassiseksi. Luonto elementtinä on rauhoittava, mutta siitä saa myös energiaa. Puu on tilassa pehmentävä elementti ja se mielletään kalusteissa arvokkaaksi materiaaliksi.

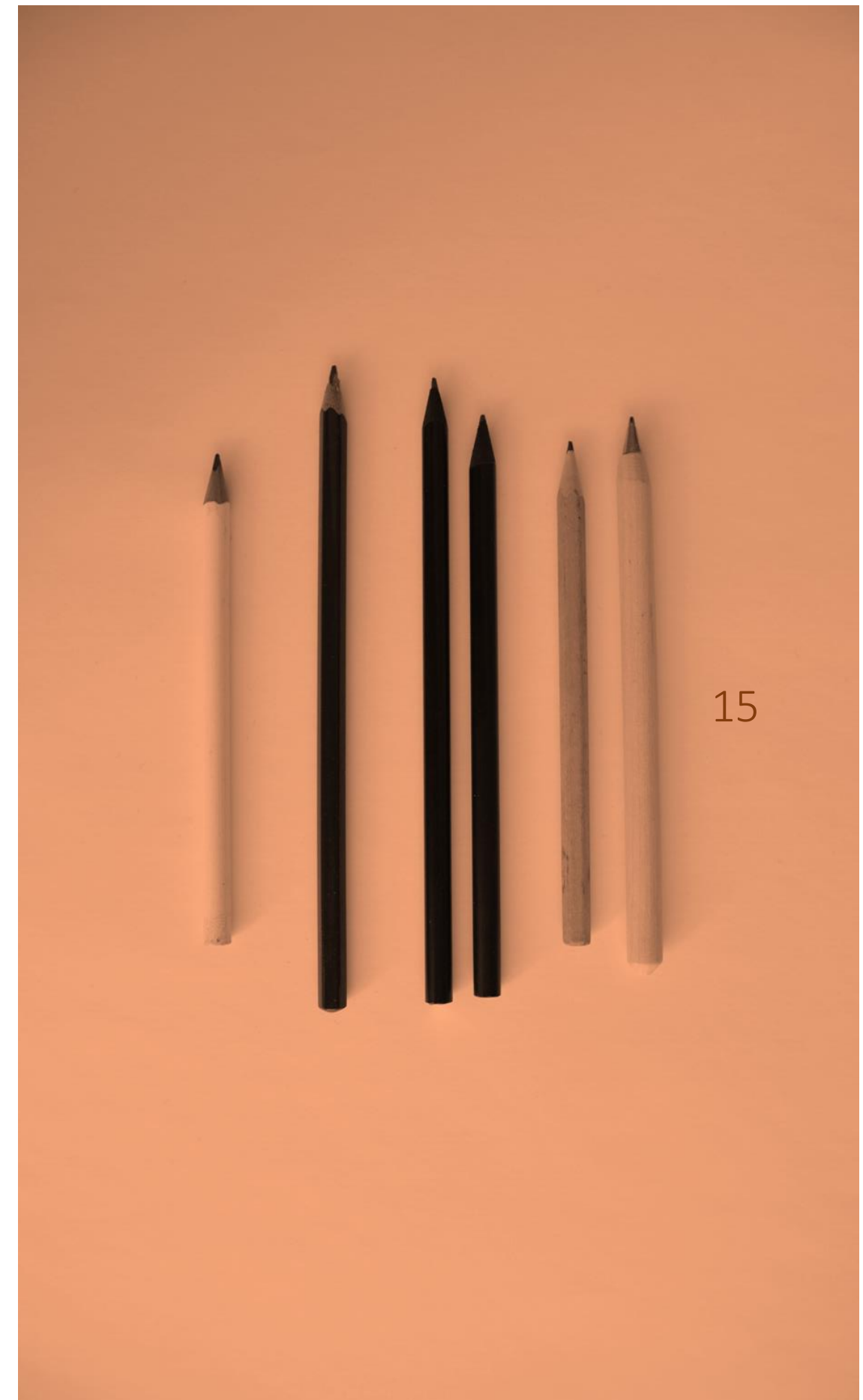
Käsittelemättömän tuotteen puupinta ikääntyy kauniisti. Tuotteen lakkauksen tai vahan kuluessa sitä voidaan restauroida hiomalla ja käsittelemällä uudelleen, joten kalusteen kuntoa voidaan pitää yllä, eikä sitä tarvitse heti heittää pois, kun siihen tulee naarmu. Maalin väriä voi vaihdella mielen mukaan, kun sisustusmaku muuttuu ja kehittyy.

5 SUUNNITTELU

Aloitin suunnitteluprosessin tutustumalla tarjolla oleviin aineistoihin sähköisesti ja kirjoissa. Suurin osa tiedoista kuitenkin tuli päästäni, koska vuosien varrella on tullut otettua selville etenkin kestävän kehityksen aiheesta.

Käytin suunnittelussa apuna sata ideaa -metodia, jossa kirjataan ja piirretään sadalle lapulle kaikenlaisia ominaisuuksia, joita rajataan myöhemmin. Metodin avulla on helppo päästää kaikki mahdolliset, jopa mahdottomalta tuntuvat ajatukset päästä, jotta tuotetta voidaan kehittää ja toisaalta karsia siitä myös lopulta turhat osat pois. Sata ideaa -metodin ja luonnostelujen vuoksi pääsin nopeasti aloittamaan mallinnuksen ja kalusteen lopullinen muoto selkeni sitä mukaa. Pieniä yksityiskohtia hioessa meni huomattava määrä aikaa suunnitteluprosessista.

Aistien käyttö tuotteen suunnittelussa on tärkeä ottaa huomioon, koska esimerkiksi tunnon ja näön perusteella määrittelemme tuotteen laadun, käytettävyyden ja ajattomuuden. Myös hajuaisti tulee hyvään käyttöön, kun puhutaan puusta materiaalina, koska sen tuoksu luo tuotteeseen miellyttävän vaikutelman.

5.1 TYYLI JA MUOTOKIELI

Tyylistuunnat palaavat aina uudelleen ja uudelleen takaisin muotiin. Siksi ajattomaan esineeseen voi kuulua piirteitä esimerkiksi 60-luvun kalusteista. Päätin ottaa vaikutteita yksinkertaistetuista klassisista muodoista, mutta toin mukaan moderneja ja minimalistisia aksentteja. Aloitin suunnittelemaan täysin yhtenäistä pöytää, joka sitten avautuessaan kätkeytyi kaikki toiminnot sisäänsä.

Lähdin hahmottelemaan pöytää eri perusmuotojen avulla ja niitä yhdistelemällä. Päädyin suunnitelmissa suorakulmaiseen pöytätasoon. Halusin jatkaa pyöreillä muodoilla jaloissa, koska se toi mielenkiintoisen vaikutelman kokonaisuuteen. Muodossa on jotain pehmeääkin, mutta kuitenkin ryhdikkyyttä. Halusin leikitellä pehmeän ja kovan kontrastilla. Erityisesti käyttämällä perusmuotoja, lopputulos on toimiva (Holmberg 2000, 8).

5.2 FUNKTIONAALISUUS

Tuotteen tulee olla toimiva niin luukkujen ja laatikoiden sijoittelun suhteen, kuin tilassa sijaitsemisessakin. Säilytystilavuus voidaan maksimoida tuotteessa, jotta kaikki tila ja materiaali on käytetty järkevästi.

Mittasuhteet ovat tärkeitä: pöydän korkeus, istumakorkeus, tila tuolin ja pöydän välissä. Muita olennaisia mitoituksia painonkestävyyden kannalta ovat mahdolliset kaltevuudet, jalkojen korkeus ja paksuus, tason leveys, syvyys ja paksuus. Ne vaikuttavat siihen, miten pöydän ääressä mahtuu työskentelemään vaivattomasti.

Tuotteen tulisi olla mahdollisimman pitkäikäinen. Tämä voitaisiin taata sillä, että tuote on laadukkaasti valmistettu ja viimeistelty parhaista materiaaleista ja taidokkaalla käsityötaidolla. Sen ulkonäkö on jollain tapaa klassinen, jotta se miellyttäisi suurta osaa ihmisistä. Koon puolesta se sopisi useaan eri tilaan, niin pieneen yksiöön, kuin isoon omakotitaloonkin. Tilassa sen voisi sijoittaa miten päin haluaisikaan: keskelle huonetta ruokapöydän tapaan tai seinän viereen työpöydäksi.

Ympärillemähtää tarvittaessa lisätuoleja, eikä istuttaessa ole mitään jalkojen esteenä. Kätevän pienen kokonsa ansiosta sen liikuttelu käy käden käänteessä ja sisustuksen vaihtaminen on sujuvampaa. Minimalistisen ulkomuodon vuoksi, monitoimikalusteen kanssa yhteen sopii useanlaiset eri tuolit, niin perinteiset ja ultramodernit kuin retrotkin.

Se voisi olla jatkokehiteltynä myös julkisten tilojen kaluste. Muokattavuus on yksi mahdollisuus, jota voisi viedä todella pitkälle, kun mietitään erilaisten tilojen tarpeita. Mitä enemmän mahdollisuuksia tuotteen käytöllä on, sitä todennäköisimmin sitä tullaan käyttämään ja tarvitsemaan kauan.

6

MONITOIMIKALUSTE

Tuotekonseptin monitoimikaluste toimii eräänlaisena ratkaisuna nykykulttuuriin kytkeytyvän pikamuodin kuluttamisen vähentämiseksi. Perimmäisenä ajatuksena oli kestävän kehityksen näkökulma. Itse tuote kiteyttää konseptin sanoman yhteen pakettiin.

Kalusteen seesteisen tunnelman takasivat piilotetut toiminnot, yksinkertainen muotokieli, maanläheiset värit ja materiaali. Piilotetut laatikot, luukut ja lisätasot jatkavat funktionaalisuuttaan myös silloin, kun ne ovat suljettuina, koska ne luovat yhtenäisen pöytätason, joka on toiminto itsessään.

6.1 VISUALISOINTI

Monitoimikaluste näyttää hyvin yksinkertaiselta ja pelkistetyltä, kun se on kiinni. Sen pariksi voi yhdistää joko oman jo olemassa olevan tuolin tai suunnittelemani jakkara –lisävarusteen, johon mahtuu lisää säilytettävää.

Ajatus yksinkertaisuuden takana piilee siinä, että se on pidempään ajankohtainen tyyli.

Kun luukut, laatikot ja lisätaso avataan, kaluste herättää uudenlaista mielenkiintoa. Jakkaran voi säilyttää pöydän alla poissa tieltä, kun sitä ei tarvita istumiseen.

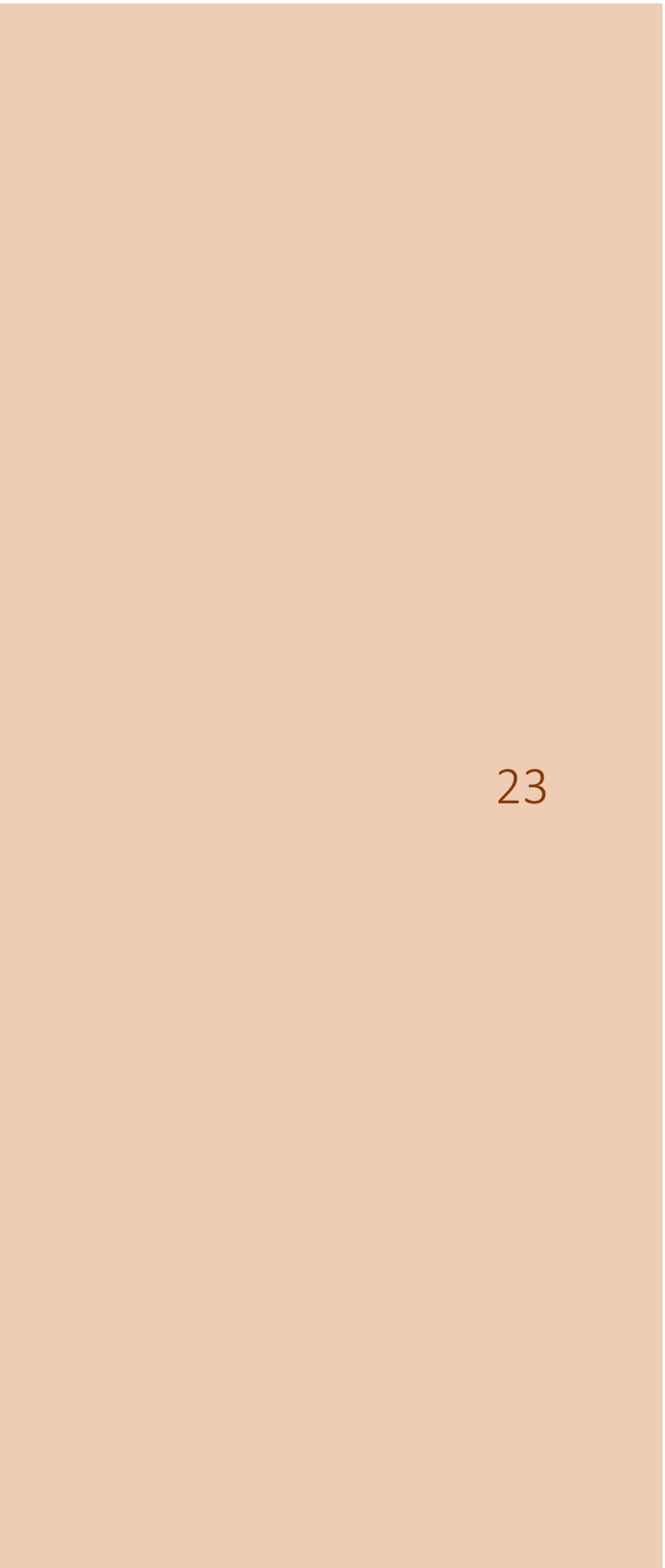
Väreistä perusvaihtoehtona löytyy puu, joka on käsitelty vahalla. Ilme on raikas ja linjakas.

Muita väriyhdistelmiä ovat
puu ja valkea vaha sekä
puu ja musta vaha.
Kaikissa eri väreissä on
erilaiset tunnelmat ja ne
muuttavat huomattavasti
tuotteen ulkonäköä.

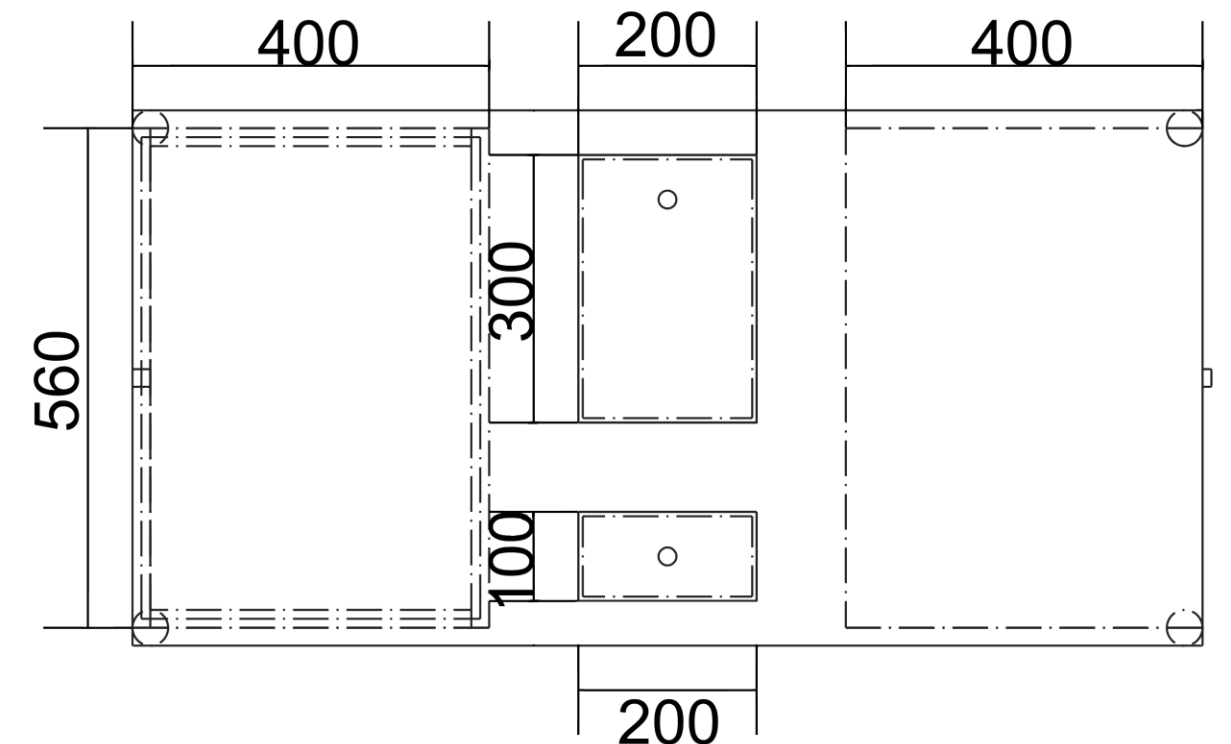
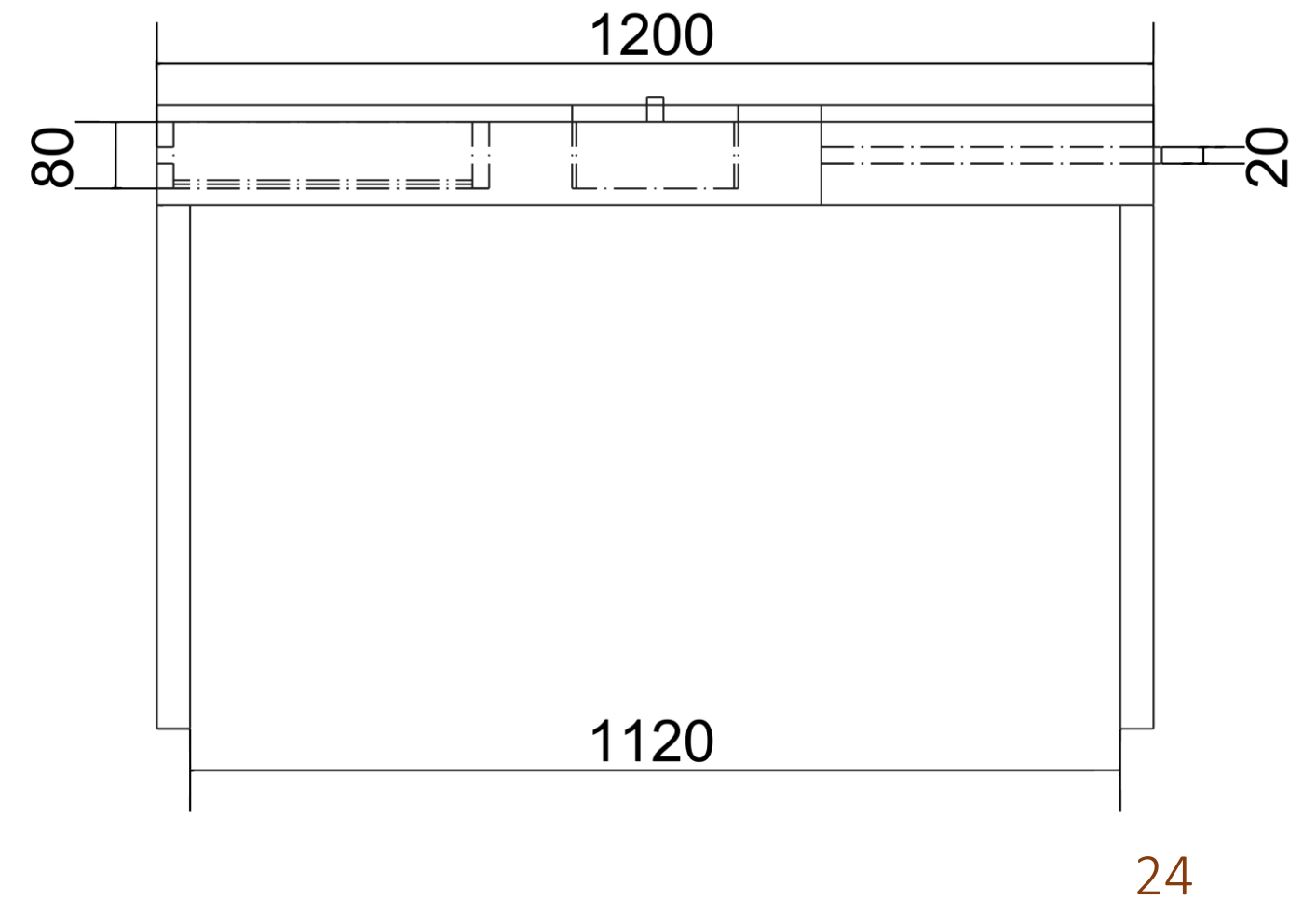
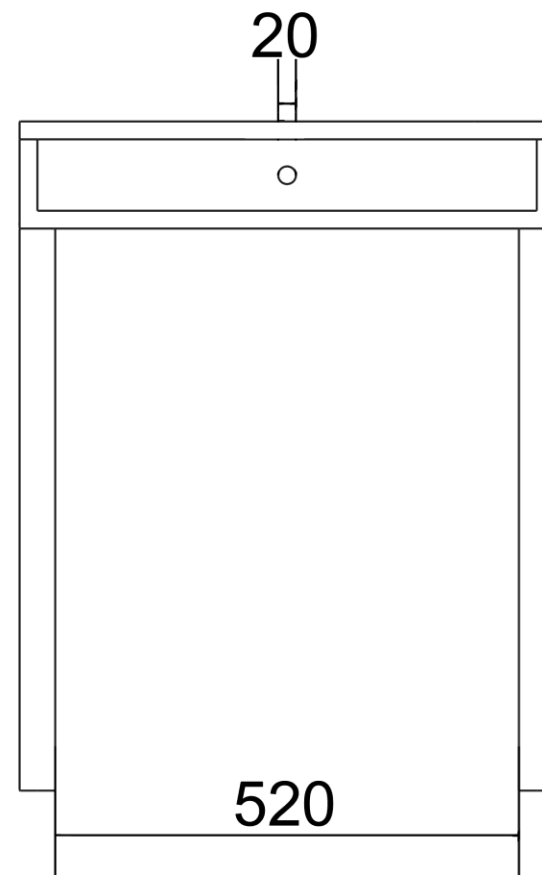
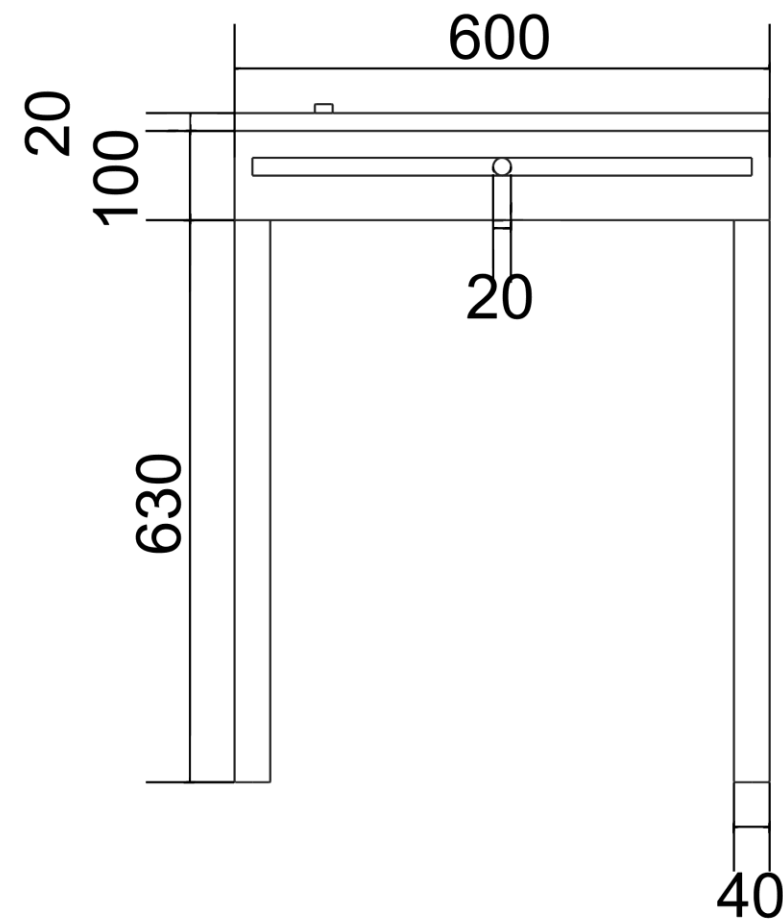

6.2 LEIKKAUS- PIIRUSTUKSET

Leikkauspiirustuksista käyvät ilmi tarkemmin tuotteen mitoitukset, kuten jalkojen ja tasojen paksuudet sekä leveydet ja korkeudet.

Myös pienten yksityiskohtien mittasuhteet tulevat esille, kuten luukkujen nuppikahvat.

Näiden tietojen avulla tuotteen hahmotus onnistuu huomattavasti helpommin.

6.3 PÄÄMÄÄRÄ JA TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Päämääränä tuotekonseptin toteuttamisessa olisi se, että kalustetta valmistetaan vain se määrä, mitä on tilauksia. Jokainen kappale tehdään Suomessa taidolla, suomalaisesta puusta. Koska tuotteen taustalla on kulutuksen minimointi, ei tarvita ylimääräisiä varastotiloja, jotka ovat täynnä kalustetta, vaan puupaja, jossa tuote valmistetaan alusta asti.

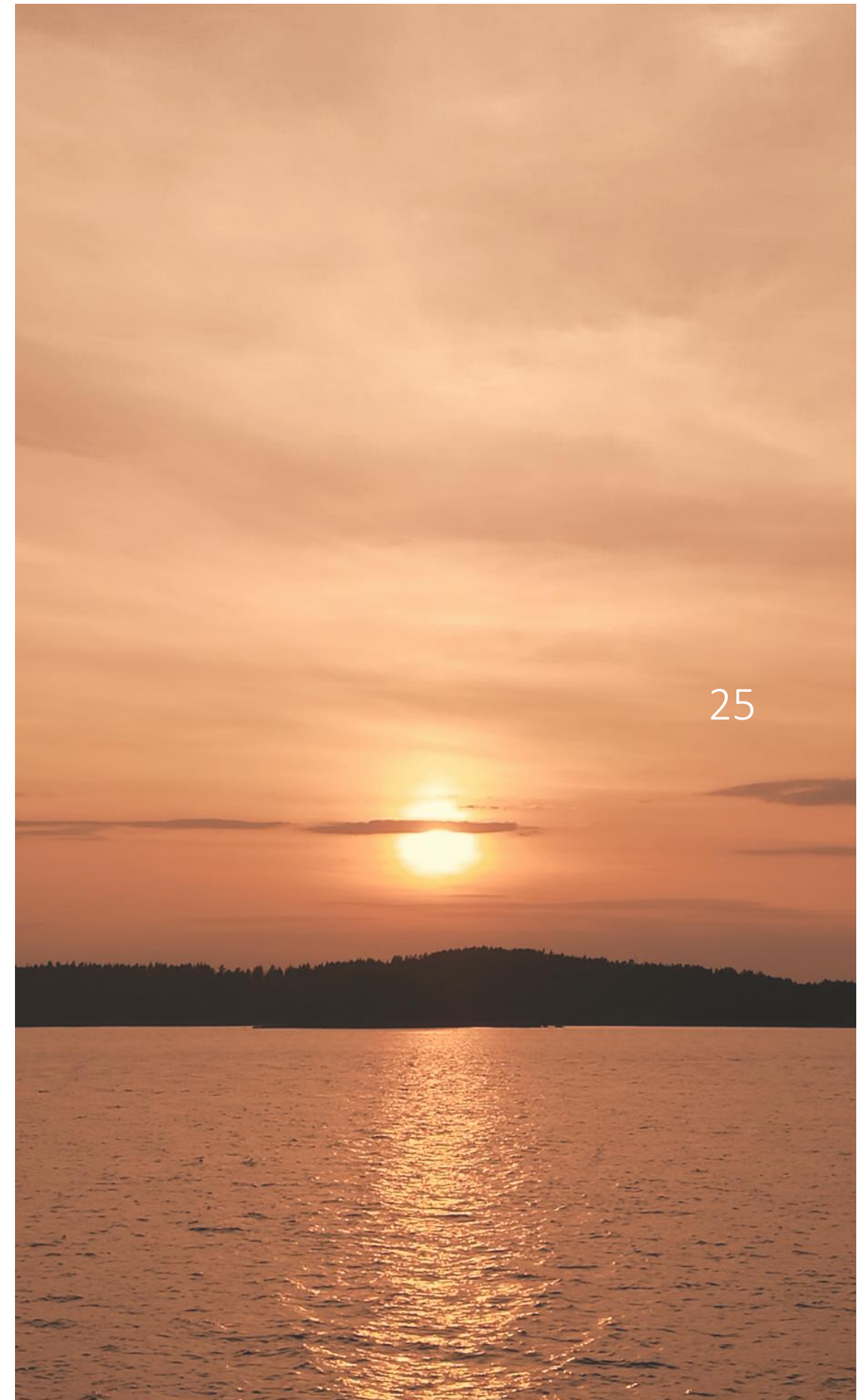
Tuote pakataan kuljetusta varten pahvilaatikkoon, ei muoviin, joten pakkauskierrätys on helppoa ja jokaiselle mahdollista. Pahvia voi kierrättää tekemällä siitä uutta massaa ja se on myös maatuva. Muovia ei ole mahdollista kierrättää yhtä hyvin, ja sen joutuessa luontoon, sen maatuminen kestää jopa useita satoja vuosia. Pahimmassa tapauksessa pahvi joutuu luontoon ja sen maatumiseen menee muutama vuosi eli pahvin käyttäminen pakkauksessa on parempi vaihtoehto muoviin verrattuna. Paketointi on mahdollisimman minimalistista. Ulkoasu on tyylikäs ja sopii kalusteen teemaan. Kierrätettävyyys on kuitenkin ensimmäinen ja tärkein prioriteetti. Paketin liikuteltavuus, kannettavuus ja säilytys tulee olla helposti toteutettavissa. Tuotteen paketista selviää materiaalin ja työn alkuperä.

Yhä useampi kuluttaja haluaisi ostaa suomalaista työtä, mutta kilpailu halpatuoteketjujen kanssa laittaa yritykset valmistamaan tuotteensa ulkomailla ulkomaisista raaka-aineista. Ulkomailla niin työ kuin materiaalikin on katteen kannalta houkutteleva vaihtoehto. Kaikki eivät kuitenkaan ole pelkän halpuuden perään. Ihmiset alkavat olla enemmän tietoisia siitä, että tarvitaan lisää työpaikkoja Suomeen ja luottavat siihen, että suomalainen kädenjälki on laadukasta.

Huomioon otettavia seikkoja ovat paikka designmarkkinoilla, brändäys ja hinnoittelu. Yksi suuri mahdollinen käyttökohde voisi olla opiskelija-asunnot, joissa tilaa on rajoitetusti, mutta tarvitaan paikka työskentelylle, ruokailulle ja muulle tekemiselle.

Kauppana toimisi nettisivut, josta tuotetta voisi tilata. Kierrätystä ja tuotteen eteenpäin antamista helpottamaan suunniteltaisiin mobiilisovellus second hand tyyliin, josta löytää ilmoituksia myynnissä olevista sekä lahjoitettavista monitoimikalusteista. Sinne voisi myös jättää ilmoituksen käytetyn pöydän ostotarpeesta.

Pohtimista tuotteen tulevaisuudesta herättää se, että onko tuote tarpeeksi uniikki ja tarpeellinen, että sitä olisi kannattavaa valmistaa ja myydä.

7 POHDINTA

Pohdin opinnäytetyön lopuksi tuotekonseptin toimivuutta sekä suunnitteluprosessia. Käyn läpi, miten opinnäytetyön tekeminen sujui ja mihin olen siinä tyytyväinen.

7.1 TUOTEKONSEPTI

Tuotekonseptissa otin huomioon useita eri lähtökohtia ja aihetta olisi voinut rajata hieman enemmän, mutta toisaalta aihe vaati paljon taustatietoa ja aiheen avartamista. Haasteina oli ehdottomasti se, että kalustemuotoilu on ollut vähäisessä roolissa opintojen aikana.

Luonnostelin useita eri ulkomuotoja kalusteelle ja valitsin niistä kaksi, joita lähdin jatkokehittämään. Päädyin suorakaiteen muotoiseen tasoon, koska se ilmentää paremmin ajattomuutta ja minimalistista tyyliä.

Olen tyytyväinen lopputulokseen. Siitä tulee mielestäni ilmi pyrkimykseni vaikuttaa muotoilun avulla kulutuskulttuurin epäkohtiin. Tuotekonseptista tulee mieleen laadukkuus ja kestävyys. Kalustesuunnitelman kokonaisuus on mielestäni toimiva. Se on käteväkokoinen ja siihen sisältyy kaikki tarpeellisimmat toiminnot.

7.2 SUUNNITTELUPROSESSI

Idea opinnäytetyön aiheesta tuli minulle yllättäen mieleen. Olin miettinyt mielessäni, mikä aihe on lähinnä sydäntä ja kiinnostuksenkohteita, ja yhdistin siten kestävä kehityksen aiheen kalustemuotoilukonseptiin. Alkuprosessi oli haastava, kun koitin miettiä, mihin tulisi keskittyä. Pääsin vihdoin hyvään alkuun, kun tein sata ideaa menetelmällä tietopaketin itselleni ja avasin sitä kautta miten minun tulee edetä ja lajitella eri osa-alueita otsikoiksi.

3d-mallintaminen vaati aikaa ja kärsivällisyyttä, kun asiat eivät aina menneetkään niin kuin olin ajatellut. Tiettyjä toimintoja Rhinoceros-mallinnusohjelmalla sekä Keyshot-renderointiohjelmalla piti opetella ja palautella mieleen. Ohjelman kaatumiset ja tiedoston vaurioitumiset koettelivat kärsivällisyyttä.

Minulla riitti paljon ideoita ja tietoa tekstiä varten, mutta ongelma oli saada ne ulos päästäni ja järkevään muotoon. Suurin osa ajasta menikin tekstin pyörittelyyn ja otsikoiden järjestelyyn. Loppusuoralla alkoi jo tulla kiire, kun aika meni pähkäilyyn eikä toimintaan. Loppujen lopuksi sain kuitenkin vietyä prosessin loppuun ja olen tyytyväinen siihen. Olisin voinut käyttää alkuvaiheessa enemmän resursseja ajankäytönhallintaan, jotta suunnittelu olisi ollut tehokkaampaa.

LÄHTEET

Aav, M. 2009. Suomalainen muotoilu: kohti kestäviä valintoja. Helsinki: Weilin+Göös.

Becker, J. 2016. The more of less: finding the life you want under everything you own. Colorado Springs: Water Brook Press.

Holmberg, K. 2000. Kalustemuotoiludesign. Jyväskylä: Gummerus.

Mackenzie, D. 1997. Green design: design for the environment. London: Laurence King.

Starke, L. ja Mastny, L. (toim.) 2010. Maailman tila 2010: kulutuskulttuurista kestävään elämäntapaan: raportti kehityksestä kohti kestävää yhteiskuntaa. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

Wallman, J. 2015. Stuffocation: living more with less. London: Penguin Books.

www.puuinfo.fi/puutieto

K U V A T

M I R A P E R K I Ö M Ä K I